

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1761/2023
07.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Марко Јоксић, адвокат из ..., против тужене ХП Београдске гимназије Београд, чији је пуномоћник Властимир Јанковић, адвокат из ..., ради поништаја решења о престанку радног односа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1655/22 од 20.01.2023. године, у седници већа одржаној 07.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1655/22 од 20.01.2023. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П1 1/18 од 25.01.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи решење тужене бр. .. од 03.11.2017. године, којим је тужиоцу отказан уговор о уређивању међусобних права, обавеза и одговорности од 16.10.2006. године, као и решење Школског одбора тужене бр. .. од 27.11.2017. године, којим је одбијен приговор тужиоца и потврђено првостепено решење. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да се поништи допунско решење тужене о престанку радног односа од 28.02.2018. године, као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоца врати на рад. Ставом четвртим изреке, тужба је одбачена у делу којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоца распореди на радно место наставника ... са 90% радног времена на неодређено време. Ставом петим изреке, тужба је одбачена у делу којим је одлучено о евентуалном тужбеном захтеву да суд обавезе тужену да распореди тужиоца на радно место код тужене где није предвиђен рад са децом. Ставом шестим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка. Ставом седмим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1655/22 од 20.01.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужиоца и потврђена пресуда Другог основног суда у Београду П 1/18 од 25.01.2022. године. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви тужиоца и тужене за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог на радном месту наставника ... по Уговору о уређивању међусобних права, обавеза и одговорности од 16.10.2006. године. Дана 03.06.2016. године, путем своје електронске поште, упутио је више претећих и увредљивих порука на електронске поште својих колега, запослених у гимназији. Поводом описаних радњи против тужиоца је покренут кривични поступак, па је пресудом Вишег суда у Београду Ко оз бр. 6/17 од 22.03.2017. године, тужилац оглашен одговорним за кривично дело угрожавање сигурности и условно осуђен на казну затвора од 6 месеци са роком провере од 3 године од дана правноснажности пресуде и изречена му је мера безбедности - обавезно психијатријско лечење на слободи. На захтев школе тужилац је упућен на лекарски преглед у надлежну здравствену установу ради испитивања психичке, физичке и здравствене способности за рад са децом и омладином. Из експертског мишљења Института за медицину рада Србије „Др Драгомир Карајовић“ Београд од 18.10.2017. године, утврђено је да тужилац није способан за васпитно – образовни рад са децом и ученицима, следом чега је решењем туженог од 03.11.2017. године, тужиоцу престао радни однос због тога што не успуњава услове за рад у установи. Решењем Школског одбора од 27.11.2017. године потврђено је првостепено решење. Коначно решење о престанку радног односа тужиоца није извршено, тужена није била у могућности да распореди тужиоца на друго одговарајуће радно место у школи и није имала средстава да по својој законској обавези, исплати отпремнину тужиоцу, све док у сарадњи са Министарством просвете ова средства нису обезбеђена, након чега је донето и допунско решење о престанку радног односа од 28.02.2018. године и исплати отпремнине.

Оценом налаза експертског тима Института за ментално здравље - Клиника за одрасле, Кабинет за судску психијатрију од 22.02.2021. године, суд је утврдио да тужилац има историју психијатријског лечења од 2014. године и да у периоду престанка радног односа, у новембру 2017. године, тужилац није био способан за рад са ученицима. Постоји висок ризик за настанак психичке декомпензације у његовом првобитном радном окружењу (код тужене), што може да се испољи кроз агресивно и непримерено понашање. Тужилац се тренутно налази у стању ремисије и уз одговарајућу терапију способан је за образовни и васпитни рад у другој радној

средини, конкретно у основној школи, где је засновао радни однос и успешно се адаптирао.

По оцени Врховног суда, правилно је у побијаним нижестепеним пресудама примењено материјално право из члана 167. став 2. у вези са чланом 139. став 1. тачка 2. Закона о основама система образовања и васпитања, када је одбијен тужбени захтев за поништај одлуке о престанку радног односа тужиоца од 03.11.2017. године, донето на основу релевантих процена да тужилац не испуњава услове за заснивање радног односа у установи, јер не поседује психичку, физичку и здравствену способност за рад са децом и ученицима, а што је утврђено из експертског мишљења лекара Института за медицину рада Србије „Др Драгомир Карајовић“ Београд од 18.10.2017. године. Тужена је донела и решење о исплати отпремнине тужиоцу, сагласно члану 167. став 3. Закона о основама система образовања и васпитања, све у двостепеном поступку, применом члана 168. истог Закона. Због тога је правилна оцена нижестепених судова да је оспорено решење законито донето, те да тужена није у обавези да тужиоца врати на рад, сходно члану 191. став 1. Закона о раду. Правилно је одбацивањем тужбе одлучено и о захтеву тужиоца за враћање на конкретно радно место, јер о реинтеграцији на рад по акцесорном захтеву странке не одлучује суд већ сам послодавац.

Без утицаја су ревизијски наводи да основ на коме је засновано оспорено решење не постоји и да је тужилац способан за образовно – васпитни рад о чему поседује уверење здравствене установе, јер је накнадно засновао радни однос у другој школи. Судови су потпуном и свеобухватном анализом изведених доказа утврдили све околности које су утицале на одређивање радне способности тужиоца за рад у установи и реинтеграцију у радни однос код тужене. У време доношења оспореног решења тужилац није био способан за рад са децом и ученицима, а реинтеграција тужиоца у конкретан колектив, код тужене, могла би да доведе до погоршања његове болести, активирањем агресивног понашања које је опасно по околину. Судови су законитост оспореног решења правилно ценили имајући у виду специфичности конкретног случаја, узимањем у обзир да је способност тужиоца за образовно – васпитни рад оцењена у односу на рад у конкретној радној средини, кроз могућност реинтеграције у радни однос код туженог и уз уважавање стручног мишљења компетентних установа.

Ревизијом се у претежном делу оспорава правилност утврђеног чињеничног стања и оцена изведених доказа, што применом члана 407. став 2. ЗПП, није дозвољен ревизијски разлог.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић